

СЕМАНТИЧНА ПРИРОДА КАНАДІЗМІВ. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ КАНАДІЗМІВ

Полевик Д. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Назаренко О. В.

На сьогоднішній день, велика кількість мовознавців приділяє увагу діалектам, сленгам та національним варіантам англійської мови. До даної теми відноситься і канадський варіант англійської мови. Досліджуючи канадизми, як лексичну одиницю, що характеризує культурні та політичні особливості населення Канади, вчені часто залишають питання, що стосуються внутрішньомовної мобільності та міграції лексики – важливий фактор розвитку канадського варіанту англійської мови.

Тож, канадизм – це стійке словосполучення, слово чи його лексико-семантичний варіант, що присутні в сучасній англійській мові Канади і відсутні в американському та британському варіантах сучасної англійської мови.

Англо-канадський варіант характеризується динамічною системою функціонування, так як в країні існують суперечності між тенденціями щодо збереження позицій британського мовного стандарту, впливом Америки та пошуком власної мовної національної ідентифікації. Однак вірогідність того, що канадська англійська може бути заміщена іншими варіантами досить незначна, оскільки тенденція пошуку національності є доволі сильною та розповсюдженою [2, 116].

Існує три головних ареальних розподіли у сучасній англійській мові Канади: східний, західний та північний ареали. Діалектні за походженням одиниці східного ареалу зазвичай однозначні та функціонально ізольовані. Цю тенденцію можна прослідкувати у тематичному ряді позначення професій, що часто обмежені однією провінцією: *vice-admiral* – капітан риболовного судна, *habitant* – франко-канадський селянин, *engage* – робітники хутряної компанії. Більша частина даних слів – історизми, які не отримали подальшого семантичного розвитку.

Регіолектним одиницям Заходу і Півночі також не притаманна розвинена полісемія, але водночас вони спроможні вступати в різноманітні синонімічні зв'язки. Наприклад, у тематичному ряді позначення транспортних засобів північного ареалу Канади кожен вид саней в оленячих або собачих упряжках може мати декілька

синонімічних номінацій за різноманітними ознаками: моносемантичне регіональне слово *ice-cruiser* утворює синонімічну пару з загальноканадським іменником *snowmobile* – аеросани [3, 102]. Це свідчить про те, що регіоналізми Півночі і Заходу підвищили функціональний статус і перейшли від діалектизмів до розряду місцевої стандартної лексики.

Так як синонімічний потенціал окремої регіональної лексичної одиниці визначається ступенем її багатозначності, різноманітні функціональні та територіальні відношення між синонімами з різною частотністю реалізуються в кожній дослідженій лексико-семантичній групі. Полісемантичне слово *sled* знаходиться в загальній лексико-семантичній групі і має такі значення: сани в собачій упряжці; легкі сани в собачій упряжці для одного пасажира; невеликі сани для вивозу каміння з поля; сани в складі санного потягу, санний потяг. Це саме слово має багато синонімічних відношень з іншими регіонально-маркованими північними одиницями, наприклад: *cariole*, *berline*, *toboggan*, *tabanask* та інші.

Регіонально-національна синонімія, за умов якої загальноканадське слово має ряд місцевих специфічних відповідностей, є проявом закону синонімічної атракції. Внаслідок цього закону, значуща реалія отримує найменування у всіх лексико-семантичних групах як в національних словниках так і в територіальних діалектах. Такий тип синонімії є характерним для тематичної групи позначення тварин і рослин та спостерігається на території усіх ареалів [1, 57].

Що ж до перекладу специфічних канадських лексичних одиниць, то варто зазначити, що одним з найрозповсюджених варіантів є робота із словниками канадизмів та канадських ідіом такими як: "*A Dictionary of Canadisms on Historical Principles*", "*The Canadian Intermediate Dictionary*" та інші.

Велика кількість канадизмів фіксована в загальноанглійських словниках, але також існують часткові канадизми перше значення яких є суто канадським а друге – входить в загальне ядро англійської мови. В таких випадках перекладачеві необхідно ретельніше опрацювати словники загальної англійської мови, щоб не змінити авторське значення слова, закладене автором оригінального тексту.

Отже перекладаючи літературу, що містить канадизми не слід вдаватися до описового чи еквівалентного перекладу якщо точне значення слова невідоме. Для такої роботи перекладач повинен бути

добре обізнаний не тільки з лексичними та семантичними особливостями канадської англійської але й з історичним підґрунтям формування лексичного складу даного національного варіанту.

1. Жлуктенко Ю. А. Лингвистические аспекты двуязычия / Ю. А. Жлуктенко. – К. : Изд-во при КГУ, 1974. – 176 с.
2. Жлуктенко Ю. О. Мовні контакти. Проблеми інтерлінгвістики. – К. : Видавництво Київського університету, 1966. – 136 с.
3. Люшинська Г. В. Семантичні особливості регіональної лексики канадського варіанта англійської мови / Г. В. Люшинська. – Запоріжжя: Вісник запорізького національного університету, 2009. – 102-106 с.

Перекладацькі інновації: матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 13–14 березня 2014 р. / редкол.: С. О. Швачко, І. К. Кобякова, О. О. Жулавська та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 172 с.